

گزارش عملکرد
مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی
در سال ۱۳۹۹

تنظیم:

اداره کل روابط عمومی دانشگاه تهران

فروردین ۱۴۰۰

خلاصه گزارش عملکرد مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی دانشگاه تهران در سال ۱۳۹۹، به شرح ذیل اعلام می‌گردد:

❖ ارتقاء مرکز

- راه‌اندازی برنامه مطالعات اوراسیای مرکزی: ۱۳۸۴؛
- ارتقاء به گروه پژوهشی اوراسیای مرکزی: ۱۳۹۰؛
- ارتقاء به مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی: با تصویب هیأت امنای دانشگاه تهران ۱۳۹۵؛
- تصویب تشکیلات مرکز با سه کارشناس و یک کتابدار در شورای سیاست‌گذاری مرکز: ۱۳۹۸/۰۹/۲۴؛
- ارتقاء تشکیلات با تصویب معاونان علمی و اجرایی در شورای سیاست‌گذاری مرکز: ۱۳۹۹/۰۱/۳۱؛
- آزمون کتبی و شفاهی کارشناسان مرکز از سوی دانشگاه: اسفند ۱۳۹۹.

❖ فصلنامه‌ها

- دوفصلنامه علمی و پژوهشی «مطالعات اوراسیای مرکزی»
 - نشریه هسته پایگاه استنادی علوم جهان اسلام
 - زبان: فارسی با خلاصه انگلیسی
 - انتشار دوره ۱۳، شماره ۱، بهار و تابستان - شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۹
 - https://jcep.ut.ac.ir/issue_10216_10217.html
 - https://jcep.ut.ac.ir/issue_10216_10481.html

- دوفصلنامه علمی و پژوهشی

Iran and Central Eurasia Studies

Winter and Spring ۲۰۱۸

https://jices.ut.ac.ir/issue_9180_9181.html

❖ طرح‌های پژوهشی

در سال ۱۳۹۹، یازده طرح مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی پایان علمی یا مالی یافتند و نه مقاله مستخرج در مجله‌های علمی-پژوهشی چاپ شد که عبارت است از:

▪ پایان یافته

نام طرح	مسئول طرح	نتیجه‌ها
تبیینی بر واکنش‌های روسیه به طرح سپر دفاع موشکی آمریکا و ناتو	دکتر اکبر ولی‌زاده و دکتر مرتضی شجاع	پذیرش مقاله
مه‌ار و بازدارندگی در روابط روسیه و آمریکا: پیامدها برای ایران	دکتر علیرضا نوری	چاپ مقاله "طرح مه‌ار و بازدارندگی در روابط روسیه و آمریکا: پیامدها برای ایران"، فصلنامه علمی- پژوهشی سیاست جهانی، دوره هشتم، شماره دوم، تابستان ۱۳۹۸
تبیین جایگاه ایران در اقتصاد ترکمنستان: موانع، فرصت‌ها	دکتر امین نواختی مقدم و دکتر قاسم اصولی	پذیرش مقاله
سیاست‌های هیبریدی روسیه در قبال اتحادیه اروپا	دکتر علیرضا ثمودی	چاپ مقاله طرح سیاست‌های هیبریدی روسیه در قبال اتحادیه اروپا/ دکتر علیرضا ثمودی، فصلنامه مطالعات راهبردی، شماره ۹۸ پاییز ۱۳۹۹
نقش دیپلماسی عمومی در روابط ایران و جمهوری آذربایجان	دکتر شیوا علی‌زاده	چاپ مقاله طرح نقش دیپلماسی عمومی در روابط ایران و جمهوری آذربایجان / دکتر شیوا علی‌زاده (و دکتر سید مهدی حسینی تقی‌آباد)، جستارهای سیاسی معاصر، سال دهم، شماره چهارم، زمستان ۱۳۹۸
روابط میان فدراسیون روسیه و احزاب راست افراطی پوپولیستی: ریشه‌ها و پیامدها	دکتر علیرضا ثمودی	چاپ مقاله طرح روابط میان فدراسیون روسیه و احزاب راست افراطی پوپولیستی: ریشه‌ها و پیامدها، با نظارت دکتر الهه کولایی، فصلنامه آسیای مرکزی و قفقاز، شماره ۱۱۰، تابستان ۱۳۹۹
مقایسه فعالیت‌های اکو و آسه آن در جهت مقابله با جرایم سازمان‌یافته فراملی (با محوریت قاچاق مواد مخدر)	دکتر بهاره سازمند و ناجی شاه‌محمدی	چاپ مقاله طرح مقایسه فعالیت‌های اکو و آسه آن در جهت مقابله با جرایم سازمان یافته فراملی (با محوریت قاچاق مواد مخدر)/ مطالعات سیاسی، سال ۱۳، شماره ۴۹؛ پاییز ۱۳۹۹
آثار و پیامدهای تحول نگرش روسیه به منطقه‌گرایی اوراسیایی بر جمهوری اسلامی ایران	دکتر بهاره سازمند و دکتر حسین صوراناری	چاپ مقاله طرح آثار و پیامدهای تحول نگرش روسیه به منطقه‌گرایی اوراسیایی بر جمهوری اسلامی ایران، مطالعات اوراسیای مرکزی، دوره ۱۲، شماره ۱، بهار و تابستان ۱۳۹۸
«سیاست مشارکت شرقی و تاثیر آن بر گسترش روابط اتحادیه اروپا و مولداوی»	دکتر رکسانا نیکنامی	چاپ مقاله سیاست همسایگی اروپا و تأثیر آن بر توسعه سیاسی جمهوری مولداوی، سیاست، دوره ۵۱، شماره ۱، بهار ۱۴۰۰
نگاه نخبگان فرهنگی روس به جنبش‌های انقلابی ایران در نیمه نخست قرن بیستم (مطالعه موردی: خلبنیکوف و جنبش گیلان)	دکتر الهه کولایی و فرشته مشهدی رفیع	چاپ مقاله بازتاب رویدادهای انقلاب گیلان در آثار خلبنیکوف، پژوهش‌های علوم تاریخی، شماره ۲۲، تابستان ۱۳۹۹
قلمروسازی و سیاست خارجی: کاوشی در مداخله روسیه در بحران سوریه	دکتر محمدرضا تخشید و دکتر مرتضی شجاع	چاپ مقاله حفظ قلمرو نفوذ: تبیینی بر سیاست خارجی روسیه در برابر بحران سوریه، مطالعات اوراسیای مرکزی، دوره دوازدهم - شماره ۲، پاییز و زمستان ۱۳۹۸

▪ طرح‌های در حال انجام

عنوان	مسئول و مجری
روابط سیاسی- اقتصادی روسیه و عربستان سعودی از سال ۲۰۱۲	دکتر اکبر ولی‌زاده و دکتر ناهید کیانی
تأثیر روابط روسیه و آمریکا بر جایگاه منطقه‌ای ایران (۲۰۱۲-۲۰۱۷)	دکتر الهه کولایی و امین نائینی
زبان فارسی در قلمرو اردوی زرین و خان‌نشین کریمه	دکتر رادمان رسولی مهربانی
آسیای مرکزی و بازنمایی توران در نظم و نثر فارسی از برآمدن سامانیان تا سقوط قاجاریه (مقدمه‌ای بر دیگری پژوهی سیاسی در ادبیات فارسی)	دکتر علی منوری
مدیریت فرهنگی و نظارت سیاسی در سینمای شوروی: مطالعه موردی سرگئی آیزنشتاین	دکتر زهرا محمدی
تحلیلی بر سپر موشکی روسیه	دکتر محمدرضا تخشید و دکتر مرتضی شجاع
تحول سازوکارهای تنظیم‌کننده روابط اتحادیه اروپا با قفقاز جنوبی	دکتر علی صباغیان
تأثیر قدرت نرم روسیه بر روند همگرایی اوراسیای مرکزی	دکتر الهه کولایی، دکتر علی‌زاده و سمیه زنگنه
وضعیت زنان در ارمنستان و گرجستان (۱۹۱۷-۲۰۱۹)	دکتر فرهاد عطایی
«آینده ساختار قدرت در کلان منطقه اوراسیا با تأکید بر راهبرد سیاست خارجی چین، روسیه و هند: فرصت‌ها و چالش‌های پیش روی ایران»	دکتر ابراهیم طاهری
ایالات متحد و روسیه: رقابت پیچیده	دکتر سیروس فیضی
عوامل موثر بر کنش‌گری اتحادیه اروپا در حل منازعه و رانیستریا بر مبنای الگوی مجتمع‌های امنیتی منطقه‌ای	دکتر رکسانا نیکنامی
ایران، آسیای مرکزی و راه ابریشم نوین	دکتر آرش ریسی نژاد
چالش مرکزگرایی در حکمرانی فرارود طی قرن ۱۶ تا ۲۰م. تا ۱۰۴۰ه. علل و پیامدها	دکتر فهیمه ابراهیمی

▪ چاپ و انتشار کتاب (تالیف و ترجمه)

تالیف	مسئول	وضعیت
« فرهنگ واژگان و اصطلاح‌های علوم سیاسی و روابط بین‌الملل روسی- فارسی و فارسی- روسی»	دکتر ناهید عبدالتاج‌دینی	زیر چاپ
نقش و جایگاه سازمان همکاری شانگهای در توسعه تعامل‌های منطقه‌ای و بین‌المللی	دکتر سید داوود آقایی	زیر چاپ
میراث فرهنگی اتحاد شوروی در آسیای مرکزی	دکتر فرهاد عطایی	زیر چاپ: در حال انتشار
پان‌ترکیسم و شکل‌گیری جمهوری آذربایجان (۱۸۷۰-۱۹۲۰)	دکتر مریم نظامی	زیر چاپ
بررسی سیاست‌های امنیتی روسیه و آمریکا در مجموعه امنیتی قفقاز جنوبی	دکتر قاسم اصولی	زیر چاپ
سیاست‌های ناتو در آسیای مرکزی	دکتر الهه کولایی و دکتر ماندانا تیشه‌پار	در حال انجام

ترجمه	مسئول	وضعیت
روسیه در برابر دیگران: بحران پساجنگ سردی نظم جهانی	دکتر حمیدرضا عزیزی و دکتر شیوا علی‌زاده	زیر چاپ
گردآوری و ترجمه سندهای نظامی و امنیتی فدراسیون روسیه	دکتر الهه کولایی و دکتر سیکا سعدالدین	در حال انجام
روسیه قبل و بعد از کریمه: ملی‌گرایی و هویت ۲۰۱۷-۲۰۱۰»	دکتر مهدی ذاکریان و دکتر علی رضوان‌پور	در حال انجام
پاسخ روسیه به تحریم‌ها	دکتر اکبر ولی‌زاده	در حال انجام
The Russian Military in Contemporary Perspective ارتش روسیه در چشم انداز معاصر	دکتر الهه کولایی و دکتر علیرضا ثمودی	در حال انجام

▪ مجموعه مقاله‌ها

کتاب مقاله‌های همایش بین‌المللی صلح و امنیت در قفقاز جنوبی	مجموعه مقاله‌های همایش	چاپ‌شده
کتاب سلسله نشست‌های رژیم حقوقی دریای خزر	مجموعه سخنرانی‌های سمینار	چاپ‌شده

❖ حمایت از رساله‌ها و پایان‌نامه‌های دانشجویان

رساله‌های مورد حمایت در سال ۱۳۹۹ عبارت است از:

▪ رساله‌های دکتری

صالح سلورزی‌زاده، دانشگاه اصفهان، تحلیل آسیب‌شناسانه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران در آسیای مرکزی و ارائه راهکارهایی برای برنامه‌ریزی استراتژیک سیاست خارجی
مژگان گلچین، دانشگاه تهران، مطالعه مقایسه‌ای نقش زنان در توسعه فرهنگی اکو و آ. سه. آن
فردین افتخاری، دانشگاه تهران، تحریم و پوییش واهمگرایی اقتصادی-امنیتی میان ایران و روسیه
محمد صداقت، میراث مشترک اسلامی- ایرانی و سیاست خارجی ج. ا. ایران در آسیای مرکزی

▪ کارشناسی ارشد

زانا فاتحی، دانشگاه تهران، تعامل امنیتی جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه در مجموعه امنیتی آسیای مرکزی و افغانستان از سال ۲۰۱۳
بنیامین آخوندی، دانشگاه تهران، مطالعه تطبیقی نقش منابع هیدروکربنی در روند توسعه اقتصادی در جمهوری آذربایجان و گرجستان
هاجر جریست، طرح یک کمربند یک راه چین و تاثیر آن بر هژمونی روسیه در اتحادیه اقتصادی اوراسیا

❖ برگزاری همایش‌های بین‌المللی

همایش‌های سال ۱۳۹۹ عبارت است از:

- نخستین همایش بین‌المللی اتحادیه اقتصادی اوراسیا (آبان ۱۳۹۹)؛
- همایش بین‌المللی پیامدهای ویروس کرونا برای مناطق مختلف جهان (اسفند ۱۳۹۹).

▪ نشست‌های علمی-کارشناسی

سخنرانان	تاریخ	عنوان
دکتر سیروس فیضی	۱۷ تیر ۱۳۹۹	روابط آمریکا و روسیه در دوره ترامپ
دکتر الهه کولایی دکتر مرتضی شجاع	۳۱ تیر ۱۳۹۹	سیاست روسیه در بحران سوریه
دکتر ساسان صیرفی	۱۴ مرداد ۱۳۹۹	خطوط لوله نفت و گاز از منظر کنوانسیون آکتائو و پروتکل ارزیابی زیست‌محیطی کنوانسیون تهران
دکتر علیرضا بیکدلی دکتر قاسم اصولی	۲۳ مهر ۱۳۹۹	چشم‌انداز حل پایدار بحران قره‌باغ با نگاهی به تحولات کنونی
دکتر مهدی سنایی	۶ آبان ۱۳۹۹	ایران و روسیه و معادلات در قفقاز جنوبی
آخمت فورکان اوزیاکار دکتر رحمت حاجی‌میننه	۷ آبان ۱۳۹۹	نقش قدرت‌های منطقه‌ای در آسیای مرکزی
دکتر جهانگیر کرمی	۱۳ آبان ۱۳۹۹	روسیه و آمریکا در آستانه انتخابات ۲۰۲۰: از مداخله‌گرایی تا رقابت راهبردی جهانی
دکتر سیدحامد موسوی دکتر محمد جمشیدی	۲۰ آبان ۱۳۹۹	پیامدهای انتخابات آمریکا برای ایران
دکتر بهرام امیراحمدیان آقای سید محمدرضا دماوندی	۴ آذر ۱۳۹۹	پیامدهای توافق جدید مسکو-باکو-ایروان پیرامون قره‌باغ برای ایران
آقای علی مجتبی روزبهانی دکتر ولی کوزه‌گر کالجی	۲۵ آذر ۱۳۹۹	شکاف شمال-جنوب در تحولات سیاسی جمهوری قرقیزستان
دکتر الکساندر چولوخادزه دکتر حسین احمدی	۲۱ بهمن ۹۹	ایران در کتاب‌های درسی گرجستان
دکتر بهرام امیراحمدیان دکتر جهانگیر کرمی	۱۹ اسفند ۱۳۹۹	مفهوم اوراسیای مرکزی

❖ برگزاری کارگاه‌های آموزشی

در سال ۱۳۹۹ سه کارگاه آموزشی برگزار شده است:

عنوان کارگاه	تاریخ برگزاری	مدرس
کارگاه مهارت‌های کاربردی در برنامه ورد ۱	۲۱ خرداد ۱۳۹۹ ۱۶ تا ۱۹	اعظم مرادی تبریزی (کارشناس ارشد روابط بین‌الملل) ویراستار مجله مطالعات اوراسیای مرکزی و کتابهای مرکز
کارگاه مهارت‌های کاربردی در برنامه ورد ۲	۲۸ آبان ۱۳۹۹ ۱۶ تا ۱۹	اعظم مرادی تبریزی (کارشناس ارشد روابط بین‌الملل)
کارگاه مهارت‌های کاربردی در برنامه ورد ۳	۲۰ آذر ۱۳۹۹ ۱۶ تا ۱۹	اعظم مرادی تبریزی (کارشناس ارشد روابط بین‌الملل)

❖ تفاهم‌نامه

تاکنون پنج تفاهم‌نامه در میان مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی و موسسه‌های دیگر امضا شده، تفاهم‌نامه سال ۱۳۹۹ عبارت است از:

- تفاهم‌نامه چاپ و انتشار کتاب‌های مرکزی از سوی انتشارات دانشگاه تهران.

❖ وب سایت‌های فعال

- سایت مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی، انتشار خبر رویدادها و گزارش کامل نشست‌ها و همایش‌ها

cces.ut.ac.ir

- سامانه پژوهشی مرکز؛

- سامانه دریافت طرح‌نامه‌های طرح پژوهشی، تالیف و ترجمه؛

New.cces.ir

- دوفصلنامه مطالعات اوراسیای مرکزی؛

Jcep.ut.ac.ir

- دوفصلنامه انگلیسی ایران و اوراسیا؛

Jices.ut.ac.ir

- کانال تلگرامی مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی؛

<https://t.me/ccesofficial>

- تالار مجازی دائمی مرکز مطالعات اوراسیای مرکزی (اسکایپ).

<https://join.skype.com/o-yYid9BlfEf>